

АНАЛІЗ СТРАТЕГІЇ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНИМИ ФІНАНСАМИ

В умовах посилення впливу внутрішніх та зовнішніх викликів у фінансово-економічному середовищі держави зростає значення системи управління державними фінансами як фундаментальної складової для розвитку інших сфер реалізації державної політики.

У найбільш узагальненому вигляді управління – це діяльність суб'єкта, що проявляється у цілеспрямованому, організуючому впливі на об'єкт управління, з метою приведення останнього у бажаний для суб'єкта стан. Управлінська система – це єдине ціле, що існує розвивається завдяки взаємодії його компонентів [1].

8 лютого на засіданні Уряду було затверджено нову Стратегію управління державними фінансами на 2017–2021 роки, розроблену Міністерством фінансів України.

Метою Стратегії є побудова сучасної та ефективної системи управління державними фінансами, яка здатна надавати якісні державні послуги, ефективно акумулювати ресурси та розподіляти їх у чіткій відповідності з пріоритетами розвитку держави у середньо- та довгостроковій перспективі.

Впровадження цієї Стратегії включає запровадження середньострокового бюджетування. Тобто, це розподіл бюджетних ресурсів згідно пріоритетів розвитку на 3 роки, а також розробку чітких цілей розвитку на 5 років та ключових показників ефективності для оцінки імплементації Стратегії.

До складових частин Стратегії належать: дотримання загальної бюджетно-податкової дисципліни, підвищення ефективності розподілу ресурсів, забезпечення ефективного виконання бюджету, а також підвищення рівня прозорості та підзвітності [2].

Основним компонентом підзвітності влади, що надає можливість громадянам брати участь бюджетному процесі завдяки встановленню зворотного зв'язку з розробниками державної політики є прозорість бюджету. З 2015 року ситуація з доступом до інформації щодо публічних фінансів суттєво поліпшилась завдяки внесенню змін до Бюджетного кодексу України, відповідно до яких Міністерство фінансів зобов'язано оприлюднювати на своїй веб-сторінці проект державного бюджету. Значним досягненням стало прийняття Закону України «Про відкритість використання публічних коштів», який зобов'язує розпорядників коштів державного та місцевого бюджетів України щокварталу оприлюднювати на єдиному веб-порталі інформацію про заплановане та фактичне використання публічних коштів.

Показником, за яким вимірюється досягнення результату, є підвищення позиції України в Індексі відкритості бюджету.

Одним із завдань цього компоненту є розроблення «Бюджету для громадян», включення інформації до якого забезпечить Міністерство фінансів. Також Мінфін визначить та затвердить структуру, зміст та процедуру складення і опублікування «Бюджету для громадян», який буде складатись з такої інформації: макроекономічні показники, на яких базується бюджет; презентація дохідної та видаткової частин бюджету у зрозумілій для громадян формі; політичні рішення, які мали найбільший вплив на бюджет; дані про державні органи, бюджетні видатки якої змінилися найбільше.

Іншим завданням є забезпечення участі громадян у бюджетному процесі. Міністерство фінансів буде забезпечувати законодавче визначення механізму участі громадян на різних стадіях бюджетного процесу, зберігаючи при цьому його цілісність та існуючі часові рамки, а також розроблення та затвердження системи громадських слухань та консультацій.

Очікуваними результатами реалізації завдань є розроблення та опублікування «Бюджету для громадян»; запровадження системи громадських слухань як частини бюджетного процесу; щорічне опублікування звітів щодо участі громадян у бюджетному процесі.

Джерелами фінансування є видатки на утримання відповідальних органів та кошти міжнародної технічної допомоги передбачені для надання консультаційної підтримки.

Перешкодити виконанню завдань можуть такі ризики: небажання розпорядників і одержувачів бюджетних коштів опублікувати інформацію про свої витрати; недостатня координація діяльності Міністерства фінансів та Казначейства в частині повного і своєчасного забезпечення громадян та інститутів громадянського суспільства інформацією з питань бюджету; неможливість забезпечити проведення консультацій з громадськістю під час бюджетного процесу через порушення визначення строків.

Отже, нова Стратегія управління державними фінансами запроваджена для створення сучасної та ефективної системи управління, яка, завдяки виконанню всіх поставлених завдань буде якісно надавати державні послуги, ефективно розподіляти їх у чіткій відповідності з пріоритетами розвитку держави.

Список використаних джерел:

1. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://pidruchniki.com>
2. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.minfin.gov.ua>